

Fagspecifik svendeprøvevejledning for erhvervsuddannelsen til guld- og sølvsmed

Vejledningen gælder ved eksamination af lærlinge omfattet af bekendtgørelse nr. 355 af 8. april 2024 om erhvervsuddannelsen til guld- og sølvsmed og senere udstedte bekendtgørelser. Lærlinge der er overgået til denne bekendtgørelse eller senere udstedte, er ligeledes omfattet af denne vejledning.

Indhold

Bedømmelse og beviser mv.	3
Den praktiske prøve.....	3
Ædelstensfatter	4
1. Allianceringen	4
2. Brochen.....	5
Guldsmed, korpussølvsmed, bestiksølvsmed og ciselør	5
Bedømmelseskriterier.....	6
Bedømmelseskriterier for specialerne guldsmed, korpussølvsmed, bestiksølvsmed og ciselør:	6
Bedømmelseskriterier for specialet ædelstensfatter:.....	6

Bedømmelse og beviser mv.

Grundlaget for guld- og sølvsmedeuddannelsens svendeprøve er kompetencemålene for uddannelsen.

Beskrivelserne er dermed det fælles grundlag for undervisning og praktik igennem hele uddannelsesforløbet og således også grundlag for svendeprøvebedømmelsen.

Svendeprøven aflægges normalt tidligst 3 måneder før udlæringsdatoen og aldrig mere end 6 måneder før udlæringsdatoen. Prøven finder sted på skolen i forbindelse med det afsluttende skoleophold.

Bedømmelsen foretages af 2 skuemestre (censorer) udpeget af det faglige udvalg samt en eksaminator (lærer) udpeget af skolen.

Den praktiske prøve

Svendeprøven består af løsning af en praktisk opgave, der afspejler sværhedsgraden og kompetencemålene i uddannelsen.

Den praktiske prøve afholdes inden for de sidste tre uger af uddannelsens sidste skoleperiode med følgende varigheder:

Ædelstensfatter:	37 klokketimer
Guldsmed:	45 klokketimer
Korpussølvsmed:	45 klokketimer
Bestiksølvsmed:	45 klokketimer
Ciselør:	45 klokketimer

Prøven anses for færdigudført, når lærlingen melder klar, og værktøj mv. er rengjort og på plads.

Samtale med lærlingen

I forbindelse med bedømmelsen af den praktiske prøve gives lærlingen lejlighed til at redegøre for den anvendte arbejdsproces og den valgte metode og derved til yderligere at demonstrere sine teknisk- og almenfaglige samt almene og personlige kvalifikationer i relation til den gennemførte uddannelse.

Karakter

Eksaminatoren skal være til stede under den praktiske prøve. Skuemestrene skal være til stede under bedømmelsen af prøven.

Ved bedømmelsen af opgaveløsningerne ved den praktiske prøve giver de to skuemestre og eksaminatoren samlet én karakter, hvori følgende bedømmelseskriterier indgår:

Lærlingens tekniskfaglige kompetencer inden for de områder, der er omfattet af uddannelsens mål samt lærlingens almenfaglige og personlige kompetencer inden for faglig kommunikation, kundevejledning, arbejdsplanlægning og dokumentation samt miljø- og kvalitetsbevidsthed.

Ved uddannelsens afslutning udsteder det faglige udvalg et svendebrev til lærlingen som dokumentation for, at vedkommende har opnået kompetence inden for guld- og sølvsmedeuddannelsen.

Svendebrevet er påført eksaminators og skuemestrenes karakter. Læs mere om votering og karaktergivning i den generelle svendeprøvevejledning.

Ædelstensfatter

Svendeprøven består af to opgaver:

- 1) Isætning af sten i alliancing
- 2) Udførelse af forskellige fattetyper i broche

Lærlingen har 37 klokketimer til opgaverne.

Lærlingen må medbringe eget værktøj.

1. Alliancingen

Alliancingene er 3,5 brede og 2,0 høje på nær opgaven med grabbefatningerne, hvor den er 2,5 høj.

De 5 modeller er:

1. Åbne grabber
2. Rudefatning med 2 kørner
3. Sten siddende tæt sammen og med 4 kørner
4. 4 kørner med rib imellem stenene
5. Falkeøjle med 2 kørner.

Lærlingen må medbringe eget værktøj.

Fremgangsmåde:

Opgaven trækkes og modellen til opgaven udleveres. Der er mulighed for 5 forskellige modeller. Der udleveres en ringskinne i str. 54 i 14 karats guld. Der udleveres 40 diamanter, og til prøven kan der vælges mellem følgende typer: Zirkonia, moissanite eller syntetiske diamanter.

Lærlingen kan få udleveret flere sten, hvis antallet ikke passer til lærlingens ønske om anvendelse (dette tæller ikke ned), eller hvis sten slås i stykker, hvilket tæller ned. Skolen registrerer den enkelte lærlings forbrug og årsagen til dette.

Opgaven:

Lærlingen skal fatte sten i en hel alliancering med lige stor afstand imellem stenene. De nedstukne fatninger i model 2, 3 og 4 skal ajour saves.

Bedømmelse:

For at opnå karakteren 4 skal flertallet af stenene sidde lige. Desuden skal alle sten være isat.

2. Brochen

Fremgangsmåde:

Der udleveres en (model af) støbningen af brochen i 14 karat rødguld.

Lærlingen får en æske med sten udleveret. Æsken indeholder 3 farvede sten: 1 rund Ø 5,0 mm, 1 kvadratisk 4,0x4,0 mm og 1 oval 6x8 mm samt 80 sten i størrelserne 1,5 – 3 mm.

Lærlingen kan få udleveret flere sten, hvis antallet ikke passer til lærlingens ønske om anvendelse (dette tæller ikke ned), eller hvis sten slås i stykker, hvilket tæller ned. Skolen registrerer den enkelte lærlings forbrug og årsagen til dette.

Opgaven:

Der udføres rørfatning med de 3 store sten. Desuden skal lærlingen vise, at han/hun kan udføre forrivning og pavéfatning med mindst 30 sten.

Guldsmed, korpussølvsmed, bestiksølvsmed og ciselør

Den uddannede med specialet **guldsmed** skal selvstændigt kunne udføre alle former for fremstilling, reparation og vedligeholdelse af smykker, samt andet relevant

guldsmedarbejde i ædelmetal og andre materialer. Opgaven stilles af skolen efter lodtrækning imellem eksisterende opgaver.

Den uddannede med specialet **korpussølvsmed** skal selvstændigt kunne udføre alle former for fremstilling, reparation og vedligeholdelse af korpusvarer i ædelmetal og andre materialer. Opgaven stilles af skolen efter lodtrækning imellem eksisterende opgaver.

Den uddannede med specialet **bestiksølvsmed** skal selvstændigt kunne udføre alle former for fremstilling, reparation og vedligeholdelse af bestik i ædelmetal og andre materialer. Opgaven stilles af skolen efter lodtrækning imellem eksisterende opgaver.

Den uddannede med specialet **ciselør** skal selvstændigt kunne udføre alle former for ciselering, samt reparation og vedligeholdelse af ciselerede arbejder i ædelmetal og andre materialer. Opgaven stilles af skolen efter lodtrækning imellem eksisterende opgaver.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterier for specialerne guldsmed, korpussølvsmed, bestiksølvsmed og ciselør:

- Overholdelse af mål
- Lodning (overflødig slaglod)
- Helhedsindtryk (symmetri, skævhed i opbygning).

Læs mere om votering og karaktergivning i den generelle svendeprøvevejledning.

Bedømmelseskriterier for specialet ædelstensfatter:

- For at opnå karakteren 4 skal 2 af de 3 store farvede sten sidde lige og fast, og der skal mindst være isat 30 små sten.
- Der vil blive lagt vægt på helhedsindtrykket af placeringen af sten.